

Varga László

Helyi emberek kellene a vezetésbe

– Ön szerint minek köszönhető, hogy az hetvenes-nyolcvanas években egy sokszínű és pezsgő kulturális élet tudott létrejönni Kecskeméten? Milyen szerepe volt ebben a megyei és a városi vezetésnek és az egyház oldaláról hogyan nézett ez ki? De kezdjük az elején.

– Kecskeméten születtem, nagyon sok időt töltöttem Kecskeméten szolgálatban is, hisz távol a várostól az ötévi egyetemi tanulmányaim alatt voltam, és két évet töltöttem a megyétől távolabb mint segédlelkész. A segédlelkészeim legtöbbit is Kecskeméten töltöttem, majd utána 1966-tól '77-ig Tiszakécskén voltam lelkész. Tehát azt mondhatom, hogy az 1962 és '65 közötti időben voltam itt beosztott lelkész, azt ismerem. 1976-ban kerültem vissza Kecskemétre, ettől kezdve kapcsolódtam be igazán a város életébe a szolgálatom nyomán. Mégpedig úgy alakult, hogy frissen idekerült lelkészként egy fél évig voltam itt, miután rám szakadt a kecskeméti gyülekezetnek minden gondja, és a kecskeméti gyülekezetnek a város felé való képvisellete is, mert a lelkésztársam, aki esperes volt, Balogh László, beteg lett, majd nyugdíjba ment, tehát az elnöklelkészséget én vettem át. Így a várossal való kapcsolatot is én tartottam. 1980-tól a városi tanács tagja lettem két cikluson át, akkor még ötévesek voltak a ciklusok, tehát egész a '90-es választásokig tag maradtam. Utána pedig már mint megválasztott önkormányzati képviselő maradtam a testületben szintén, két cikluson keresztül.

Igazából úgy érzem, és azt tudom egy mondatban összefoglalni, hogy azóta indult meg a városban a kulturális élet pezsgése, amióta Kecskeméten tősgyökeres kecskeméti tanácselnök lett: Mező Mihály. Mikor még én bejöttem a városba, hetvenhatban, akkor Gódor József¹ volt a tanácselnök, rövid ideig, és utána jött Mező Mihály. Mező Mihályt úgy ismertem meg, mint akinek tényleg szívügye volt Kecskemét. Ő nagyon jó értelemben vett lokálpatrióta volt, és jó kapcsolatot tartott az akkori megyei vezetéssel is. Érdekes volt

---

Varga László 1936. április 19-én született Kecskeméten. A Kecskeméti Közgazdasági Középiskolában érettségizett 1954-ben. Tanulmányait a Budapesti Református Teológián folytatta, ahol 1959-ben szerzett lelkészi oklevelet. 1959-től, Monoron, Seregélyesen, Izsákon, Kunszentmiklóson szolgált segédlelkészként. 1962–1965-ig Kecskeméten, a bács-kiskunsági egyházmegye esperese mellett. 1965-től 1976 márciusáig Tiszakécskén volt lelkész, majd 1976. márciustól – 32 éven át – 2008-ig Kecskeméten. A rendszerváltás idején tevékenyen részt vett régi iskolája, a Kecskeméti Református Kollégium újraindításában. 1976-tól 2003-ig espereshelyettes volt a Bács-Kiskunsági Református Egyházmegyében. 2003 és 2008 között a Dunamelléki Református Egyházkerület püspökhelyettese. volt. 2009-től a Dunamelléki Református Egyházkerület Székházának és Konferenciaközpontjának főigazgatója. 1980–1990 között Kecskemét város tanácsának volt tagja, majd 1990–1998 között a város önkormányzati képviselőjeként dolgozott, a szociális bizottság elnöke volt. 2010-ben a Fidesz–KDNP-szövetség Bács-Kiskun megyei listájáról szerzett országgyűlési képviselői mandátumot. (<http://kdnep.hu/kdnep/parlament-frakcio/varga-laszlo>)

1 Gódor József 1974-től 1979-ig volt a Kecskeméti Városi Tanács elnöke.

működése tanácselnökként, mert megtalálta abban az igen nehéz politikai helyzetben – amikor a párt diktált – azt a nagyon keskeny ösvényt, ahol el lehetett menni, és komoly eredményeket lehetett elérni a város érdekében. Ahhoz, hogy a városban sok mindent elérjen és a kulturális fejlődés meginduljon, a kulturális élet felpozícióra kerüljön, ahhoz kellett a megye támogatása is. Ebben Gajdócsi István egyértelműen partner volt a számára. Érdekes dolog volt ez abban az időben – már sokszor végiggondoltam én ezt –, hogy Kecskemét annak ellenére, hogy természetesen nem szakadhatott ki a magyar valóságból, soha nem lett szocialista város. Kecskemét megmaradt polgári városnak, még akkor is, amikor hangsúlyozottan a munkásosztály lett a meghatározó erő az országos politikában. Itt a régi kecskeméti polgárságnak olyan mély gyökerei voltak, amelyek megtartották azokat a kulturális és társadalmi értékeket. Persze ezeket is tönkretette, nagyon sok mindenben rombolta a szocializmus eszméje, de nem tudta ezt a várost szocialista várossá deformálni. Ennek illusztrálására hadd mondjam el – ez már ugyan túlhalad azon az időszakon, amiről kérdez, de ennek bizonyossága az is –, hogy szabad választásokon, 1944-től egészen a mai napig, a szocialisták vagy a kommunista párt Kecskeméten soha nem győzött. Ez alól kivétel az amit nem nevezhetünk választásnak, amikor nem lehetett választani. Amikor választani lehetett, itt a polgári vonal maradt meghatározó, '45-től '47-ig a Kisgazda Párt volt az, amely Kecskeméten vitte a politikai életet.

– *A doktori értekezésemben vizsgáltam ezt a korszakot, és az 1945-ös és '47-es választáson az összes megyei hatósági jogú várost összehasonlítva, a legnagyobb arányban itt nyertek mindig a jobboldali pártok, és szerepeltek leggyengébben a baloldali pártok, a Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Parasztpárt is.*

– Ez így van, én ide vezetem vissza ezt a későbbi korszakot is, hogy a szocializmus eszméje itt nem tudta gyökeresen kiirtani a városból ezeket a polgári gyökereket. Ebben persze voltak átmenetek, rövid időre jöttek olyan polgármesterek, akiknek még a nevét sem érdemes megjegyezni, mert gyakorlatilag semmit nem tettek a városért. Ebben Mező Mihály tanácselnöksége alatt történt változás, az ő diplomáciai készsége, amivel megpróbált eleget tenni azoknak az elvárásoknak, amit akkor egy tanácselnöknek is meg kellett tenni. Mező, ha kellett, a városért megküzdött a minisztériummal vagy a párt vezetőivel is, ebben tényleg támogatója volt Gajdócsi István. Erre mondok egy példát, ami 1981-ben történt. 1982-ben volt Kodálynak a százéves születésnapja, Mezőék akkor úgy gondolták, hogy a szülővárosnak kellene méltó emléket állítani Kodály számára, és hogy honnan, honnan nem, jött az ötlet: harangjátékban gondolkodtak. El is indultak ezen az úton, megkapták '81-ben az engedélyt arra, hogy egy németországi céggel megcsináltassák a harangjátékot, és megkapták a Pénzügyminisztériumtól a valutakiutalási engedélyt erre a projektre. Azonban ebben az évben volt az, hogy Kadhafi líbiai diktátor Magyarországtól elfordult, és kivitte az összes pénzt. Kiderült, hogy itt Magyarországon nagyon jelentős mennyiségű pénze volt, amit az egyik napról a másik napra kivitt. Ez eredményezte Magyarországon az első valutakризист, mert egyszerűen valuta nélkül maradt az ország. Erre visszavonták Kecskeméttől is a már aláírt valutaengedélyt. Eltelt egy esztendő, '82 végén egész véletlenül beszélgettem az akkori tervosztály vezetőjével, Gyulai Tiborral. Ismét csak azt mondom, hogy Mező kecskeméti kötődésű, gyökerű embereket helyezett a tanács különböző osztályainak élére is. Közöttük az egyik legfontosabb osztály a tervosztály volt, hisz a fejlődést, a város fejlődését ők határozták meg. Gyulai Tiborral én együtt jártam az Ókollégiumba, együtt végeztünk a közgazdaságban, egy osztályba és valami egyházi ügy miatt benn voltam nála, és azt mondja olyan tréfásan: *nincs véletlenül 100 ezer nyugatnémet márkád?* De mondom mindjárt adom csak nem tudom melyik zsebbe tettem! Aztán kérdelem, hogy miről van szó. Azután elmondta a tervüket, amiről

én addig nem is tudtam. Erre én azt mondtam a Gyulainak, hogy: *idefigyelj, nekem nincs, de a püspökömnek lehet, hogy van.* Megígértem, hogy majd beszélék a püspökkel. Alig értem vissza a lelkesi hivatalba, körülbelül negyedóra múlva csöngött a telefon, Mező Mihály hívott, hogy mikor jöhet át hozzám. Rögtön átjött, és a következőket mondta: *ha Istent ismered, akkor segíts rajtunk!* Mondom: *ezen nem múlik, mert Istent ismerem!* És *ha tudok, segítek.* Elmondtam, hogy azért nem olyan egyszerű dolog ez, ugyanis a helyzet az volt, hogy Budapesten abban az időben Tóth Károly püspök újította föl a Lelkészképző Intézetet, neki nagyon jó nyugati kapcsolatai voltak. A német észak-rajnai egyház vállalta az épület teljes felújításának és az új internátusi szárny építésének a költségeit. Ezután a püspöktől megkérdeztem, hogy nem lehetne-e barterezni, mert Kecskemétnek kellene 100 ezer nyugatnémet márka. Kecskemét kifizetné forintban a márka ellenértékét, de így meg tudná venni a város a harangjátékot. Azt mondta erre a püspök, hogy semmi akadálya nincs, ha a tanácselnökötök hoz nekem a pénzügyminisztertől egy papírt, hogy ez nem feketevalutázás, valutakijárlás, hanem legális. Visszajöttem, mondom a Mezőnek, hogy mit intéztem. Azt mondta, hogy azonnal indul Pestre. Pár nap múlva jött Mező, és hozta a papírt az akkori pénzügyminisztertől, aki hozzájárult ahhoz, hogy a Magyar Református Egyházhoz érkező valutát Kecskemét fölhasználja. Meglett a papír, nagy volt az öröm, elindult a megrendelés. Az akkori viszonyokra azonban jellemző – és itt megint csak Mező és Gajdócsi együttműködésének a példája ez –, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal akkori elnöke, Miklós Imre, fölhívatta a Mezőt, és mint a legutolsó bérest, letolta: *hogy képzeli a tanácselnök elvtárs, hogy szövetkezik az egyházzal? Mit gondol, hogy ennek mi lesz a következménye, majd az egyház hogy fogja benyújtani a számlát, és kiszolgáltatja a várost az egyháznak?! Megtiltom ezt az egészet!* Jött a Mező, elmondtam, hogy ez van, de azért nem hagyta magát, azt mondta: *megpróbálok megmozgatni minden követ!* Meg is mozgatott mindent, Gajdócsi vállalta fel azt, hogy az Elnöki Tanácsban² elmondja, Kodály emlékére miért fontos Kecskemét a harangjáték, de Miklós Imre nem engedte a valutatranzakciót. Ezután valaki odaszólt Miklós Imrénének, hogy márpedig ennek mennie kell. Így végül is elkészült a harangjáték, aminek az árát kifizette a rajnai egyház. Végül is 112 ezer nyugatnémet márka volt, Kecskemét városa pedig átutalt kétfélmillió forintot. Az átutalt pénz a Ráday utca 28. szám alatt épülő Teológus Internátus támogatására ment. Mindez példa arra, hogy Mezőnek ez is egy olyan húzása volt, aminek én tanúja és közreműködője voltam. De nagyon sok ilyen történt, ennek is köszönhető, hogy itt ennyi kulturális intézmény jött létre. Én úgy emlékszem, a Zománcművészeti Alkotóműhely, a Círóka Bábszínház, a Kecskeméti Rajzfilmstúdió is ebben az időszakban jött létre.

– *A Kodály Intézet.*

– A Kodály Intézetnél megint csak meglovagolták azt, hogy Kodály kecskeméti születésű, és ennek kapcsán hozták ide a Kodály Intézetet Pestről. Nagyon nehéz volt idehozni, minden tekintetben. Ezek voltak azok, amiket én láttam, hogy komoly harcokkal vívta meg ezeket a dolgokat Mező, egészen 1987-es lemondatásáig. Nem tudom, hogy mi volt az oka, de teljesen meglepetésszerűen ért bennünket. Annak idején hiába kérdeztem őt, hogy ennek mi volt az oka, csak annyit mondott, hogy valami olyasmit kértek tőle, amit nem vállalt. Én, megmondom őszintén, azóta is mindig elfelejtettem megkérdezni tőle mikor beszéltünk, hogy mi volt a lemondásának az oka. Utána Adorján Mihály került a helyére, aki végül is vitte tovább a rendszerváltásig azt, amit Mező elindított. Tehát én ezt érzem, és sokszor elmondtam akkor is, meg azóta is, hogy azok a városok fejlődtek igazán a szocializmus idején is, ahol helyi születésű és helyi kötődésű vezetők voltak. Ez ma is

---

2 Gajdócsi István 1985-től 1989-ig volt tagja a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának.

így van. Az úgynevezett ejtőernyős emberek, akiket valahova odaraktak, azok soha nem érezték magukénak azt a várost, ahová kerültek, és a város se fogadta be úgy őket. Mező itt járt iskolába, mindenki ismerte, tehát sokkal könnyebben tudott szót érteni az emberekkel. Ez nem ment volna annak idején, ha Gajdócsi nem áll mellette, hiszen azért a ranglétra az ott kezdődött, hogy ki van benne az Elnöki Tanácsban. S mivel Gajdócsi az Elnöki Tanács tagja volt, ezért neki még a megyei párttitkárnál is nagyobb szava volt.

– *Érdekes ez, mert készítettünk már néhány interjút, és sok embert megkérdeztünk. A többség azt mondta, hogy itt Romány Pálnak köszönhető egy csomó dolog, és Romány milyen nagy kultúrapártoló volt, és ötletgazdája volt az itt születő intézményeknek. Mező Mihály érdemeit nem szokták kiemelni, inkább háttérbe kerül. Gajdócsi megtételese egyértelműnek tűnik, hogy ő olyan nagyformátumú volt, és sokat tett a városért is, meg a kulturális intézményekért is. Érdekes módon Romány Pál és Mező Mihály szerepe kissé megosztónak tűnik.*

– Az biztos, hogy Mező elmozdításában benne volt Romány is. Kecskemétnek megint csak szerencséje volt azzal, hogy Romány került ide. Romány viszont nem a városhoz, hanem a földhöz, a kerthez és a mezőgazdasághoz kötődött. Romány Kecskemétet a kertkultúra, a szőlő és a gyümölcs városának látta. Az ő idején virágzott fel a Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet, a Zöldségtermesztési Kutató Intézet és a Kertészeti Főiskola is. Ami a kultúrát illeti, Romány kultúrát pártoló volt. A felesége az Újkollégiumban működő ének-zenei iskolának volt az igazgatója. 1982 körül újjították fel az egész épületet. Ebben benne voltunk, mert egyhatod része megmaradt a református egyháznak az államosítás után is, így végig benne voltunk ennek a felújításában. A kezdetekben elég döcögösen ment az egész felújítás, de amikor kiderült, hogy a Rományné lesz az igazgató, akkor sokkal jobban megindult az egész. Ez is 100 millióra volt tervezve, de végül 120 vagy 130 millióra jött ki a fölújítás, az orgona további 9 millióba került, ezek a nyolcvanas években nagyon nagy pénzt jelentettek.

Amikor Szűrös Játványos jött Kecskemétre – akkor már nekünk megvolt az Egyházművészeti Múzeumunk, ami most az Ókollégiumban van, de akkor még itt volt, az Újkollégium alsó részében –, fogadtuk, tudtuk, hogy jön, elő volt készítve minden. Jellemző volt Szűrösre is, hogy azzal jön, hogy *Áldás, békesség* és nyújtja a kezét. Mondom én is, hogy *Áldás, békesség*. Kérdelem: *Őn református?* Azt mondja Szűrös: *Igen, az vagyok. Pali, te milyen vallású vagy?* Kérdezi Románytól. Erre Romány kitérő választ adott, azt mondta: *én nem vagyok református*. Nem mondta meg, hogy milyen vallású, csak azt mondta, hogy nem református. Rományné egyik pozitívuma volt, hogy amikor fölújították az Újkollégiumot, utána nekünk 1984-ben volt – 1680-tól '84-ig épült a templomunk – egy nagy ünnepségünk, a templom építésének 300. évfordulója alkalmából felújítottuk a templom belső részét. A felújítás alatt volt körülbelül két hónap, amikor a templomot nem tudtuk használni. Az egyik lehetőségünk az volt, hogy az evangélikusokhoz megyünk, hétköznaponként oda is jártunk. A másik lehetőséget annak köszönhetjük, hogy közben a kezembe került az 1948-as államosítási jegyzőkönyv, amiben három dolog volt. Egyrészt: nem államosították az Újkollégium posta felőli sarkát, ahol üzletek voltak. Az üzletek nem oktatási célt szolgáltak, ezért azt nem államosították. Másodsor: nem államosították az ólombetétes ablakokat, amelyek a díszteremben voltak, azok megmaradtak az egyház tulajdonában. Úgy van a jegyzőkönyvben, hogy amennyiben azt eltávolítják onnan, akkor azt át kell adni az egyháznak. Harmadsor: benne volt a jegyzőkönyvben, hogy az egyháznak joga van évente három alkalommal a dísztermet a rendezvényeire igénybe venni. Ezzel 1948-tól 1983-ig nem élt az egyház. Nem tudom, hogy az elődeim tudtak-e róla, én mindenesetre ezután, mikor az épület felújítása zajlott, vettem elő az államosítási jegyzőkönyvet, egyáltalán megnézni, hogy milyen jogunk van. Miután az épület felújítása megtörtént, és

szükségünk volt a teremre, gondoltam, hogy most kipróbáljuk a Románynét. Fogtam az államosítási jegyzőkönyvet, bejelentkeztem nála, és mondtam neki, hogy van egy kérésünk a díszteremre vonatkozóan és ennek jogi alapja is van. Azt mondja erre Rományné nekem: *Nagytiszteletű úr, engem nem érdekel ennek a jogi alapja, a jószomszédi viszony, az érdekel engem, nyugodtan mondják meg, hogy mikor kell a terem, és használják!* Ettől kezdve az Újkollégium dísztermében tartottuk két hónapon keresztül a vasárnap délelőtti istentiszteleteket, a többi a gyülekezeti teremben vagy az evangélikusoknál. Ezt követően évente egy alkalommal, minden május utolsó szombatján, elkértük a termet, amikor az öregdiákok találkozója volt. Az öregdiákok sírva jöttek vissza, pláne, mikor először a nyolvas években valamikor ide bejöttek. Nagy örömmel jöttek be a régi iskolájukba, mert addig be se teheték a lábukat ide. Úgyhogy Rományéknál ezt tényleg pozitívként lehet megemlíteni. Nem is tudok olyat mondani, amiben Romány az egyház ellen, vagy az egyházzal szemben, vagy a Rományné is, bármit tett volna. Ugyanez igaz Mező Mihályra is. Mezőnek az egész családja evangélikus, most is ott van az evangélikusoknál, tehát neki megvan a gyökere az egyházban is.

– *Másik kérdésem arra vonatkozik, hogy elég ellentmondásos volt itt az állami vezetés az egyház irányában. Mennyire volt az jellemző a korszakban, hogy egy helyi lelkész a városi tanács tagja, és ott jó viszonyt tud kialakítani, vagy ez inkább kivételnek számítot?*

– Nézze, kettős dolog ez. Az Állami Egyházügyi Hivatal sokkal szigorúbb volt, mint a helyi vezetés. Ez a harangjátékügyből is kiderült, minden tekintetben. Mikor Tiszakécskére kerültem, ott mást tapasztaltam, volt ott is templomfelújítási ünnep. Tiszakécskén a termelőszövetkezet nagytermét és konyháját kértük el, hogy az ebédet ott tartsuk meg. Az akkori helyi tanácselnök, Miskó István, aki nagyon sokat tett Kecskéért – később én jó viszonyban is lettem vele –, akkoriban került pozícióba, és megtiltotta ezt. Ezek után nem tudtam mit csinálni, az Állami Egyházügyi Hivatalhoz fordultam. A hivatalnak minden megyében volt egy megbízottja, elmondtam neki, hogy ebből nagy botrány lesz, mert már a püspököt is meghívtuk, akivel külföldi, nyugati vendégek is érkeznek, és most a tanácselnök nem enged be bennünket a termelőszövetkezet éttermébe. Erre Miskót jól letolták, hogy ilyen nincs, sőt előírták neki, hogy ott kell lennie az ünnepélyen, mert a külföldi egyházi vezetők felé azt kell mutatni, hogy az egyház és az állam között jó viszony van. Ilyen típusú eset Kecskeméten soha nem volt. Ezért mondom azt, hogy mindig a helyi vezetőkön múlt az egyházakkal való viszony. Itt, Kecskeméten a város vezetésével – talán az országban is páratlanul – jó viszonyban voltunk, amennyire én a nagyvárosok helyzetét ismertem.

Mondok egy másik példát is. Kiskunhalason voltunk a sógoromnál, akinek orvos a testvére. Valahogy szóba jöttek a kórházi lelkészek és a kórházi látogatások. Erre elmondtam, hogy a mi kórházunkba Kecskeméten akkor megyünk be, amikor akarunk, nemcsak látogatási időben, hanem bármikor. A református lelkész bármikor nyugodtan bemehetett a betegekhez. Erre azt mondja nekem a sógorom testvére – aki egyébként párttag is volt –, fenéke rúgnám én azt a papot, akit meglátok látogatási időn kívül a kórházban mászkálni. Erre azt mondtam neki: *látod, ez a különbség a kecskeméti meg a halasi kórház között.* Tehát ebben a tekintetben is kihatott ez a szabadabb és békésebb együttélés a város egészségének a működésére.

Az, hogy a lelkész a városi tanács tagja legyen, a nagyobb községekben, városokban központi előírás volt. Meg volt adva, hogy a helyi tanácsban hány nőnek, hány párttagnak, hány pártonkívülinek kell lennie, és amennyiben a lelkész olyan, hogy jó kapcsolatot tart a helyi vezetéssel, akkor a lelkész is legyen benne a testületben. Ez több városban így volt, itt, Kecskeméten már az előttem szolgáló Balogh László esperes is tanácsstag volt. Miután és 1976-ban jöttem vissza Kecskemétre, 1980-ban választottak tanácstaggá. Kaptam egy

körzetet, a vacsihegyi körzet volt az enyém, és ugyanott megválasztottak még egyszer, a másik ötéves ciklusra is. Ezt követően, már a rendszerváltás után, a helyi képviselő-testületnek is tagja voltam, két cikluson át.

– *Ennek volt jelentősége abban, hogy a városi vezetés felé az egyház kapcsolata jobb legyen?*

– Volt, mindenféleképpen volt. Ha a tanácstagságnak más előnye nem is volt, mint tanácstagot engem is – éppúgy, mint a többi tanácstagot – a tanács dolgozói, ügyintézői, mindenki, soron kívül köteles volt fogadni, felvilágosítani, segíteni. Ennek nagyon sok előnyét éreztem, amikor valami ügyet, akár építési vagy temetői ügyet, vagy bármi más kellett intéznie. Nyugodtan bekopogtam, mentem, nem kellett sorba állni, tehát ez az előnye mindenképpen megvolt.

– *A városi és a megyei vezetés felé ez jelentett valami előnyt?*

– A városi vezetés felé nyilván azt jelentette, hogy ha például nem vagyok tanácstag, akkor nem hiszem, hogy ez a harangjátékúgy így zajlott volna. Mivel tanácstag is voltam, ma már azt mondom, hogy ez természetes volt. A polgármester fogta a telefont, fölhívott, hogy átjöhet-e hozzám, vagy ha nekem akármilyen ügyem volt, bármikor átszólhattam, hogy mikor tud fogadni, átmentem, és általában a nagyobb, vagy komolyabb ügyeket mindig vele tárgyaltam meg. Annak idején rendszeres volt, hogy minden év elején, januárban vagy februárban Mező összehívta az összes lelkészt. Az összes kecskeméti egyházvezető papot, lelkészt, és akkor elmondta a következő évi városi terveket és megkérdezte mindenkitől, hogy az egyházak mit terveznek az adott évre. Ez a rendszeres konzultáció működött Mező ideje alatt, majd Adorján is folytatta, Merásznak már én mondtam, hogy folytatni kellene, és Katonának is, ez ment tovább az ő polgármesterségük idején is, aztán Szécsi Gábor már nem csinálta. Most nem tudom, hogy Zombor Gábor hívja-e az egyházi vezetőket. Ez egy kialakult, protokolláris tanácskozás is volt, de azért mégis volt érdemi része is. De ez abban az időben nem volt meg minden városban. Kecskemét különleges helyzetben volt, és én akármikor erről beszéltem, sokan csodálkoztak rajta. Ennek okát én mindig oda vezettem vissza, hogy Kecskemét vezetésében olyan emberek voltak, akik valamilyen módon kötődnek a városhoz, tehát nem ejtőernyősök itt.

Az interjút Rigó Róbert készítette